

ความต้องการอาสาสมัครในการดูแลผู้สูงอายุ ของกองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ

สถิติ อพมส. ถึงปี 2563

: มี อพมส. 39,712 คน

ปี งบประมาณ	เป้าหมาย (คน)		ผลการดำเนินงาน (คน)	
	ผู้สูงอายุ	อาสาสมัคร	ผู้สูงอายุ	อาสาสมัคร
2560	70,000	14,000	70,000	14,000
2561	70,000	14,490	72,450	14,490
2562	38,000	7,600	38,995	7,799
2563	45,384	3,026	51,345	3,423
รวม	223,384	39,116	232,790	39,712

สถิติ อพมส. ปี 2564

- ปี 2564 จะมี อพมส. จำนวน 44,112 คน
(39,712 คน + 4,4000 คน)

สัดส่วนการดูแลผู้สูงอายุของ อพมส.

อพมส. : ผู้สูงอายุ

- กลุ่มสีแดง อย่างน้อย 5 คน (1 : 5)

- กลุ่มสีเขียวและสีเหลือง 1- 15 คน (1 : 1-15)

กลุ่มติดสังคม
(สีเขียว)

กลุ่มติดบ้าน
(สีเหลือง)

กลุ่มติดเตียง
(สีแดง)

การคำนวณความต้องการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ

ปัจจุบันผู้สูงอายุของประเทศไทย มีจำนวน 11,030,287 คน
(กรมการปกครอง เมื่อวันที่ 28 ก.พ.62)

อัตราการชุกของผู้สูงอายุที่ไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรพื้นฐานได้ = ร้อยละ 3.8 (ฐานคำนวณปี 2559 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2557 และคาดประมาณการประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 -2583)
กรมกิจการผู้สูงอายุเสริมสร้างอาสาสมัครเฉลี่ยปีละ 7,352 คน

- คาดการประชากรที่มีภาวะพึ่งพิง ณ ปัจจุบัน = $\frac{11,030,287 \times 3.8}{100} = 419,150$ คน

- ผู้สูงอายุ 419,150 คน ต้องใช้ อพมส. ดูแลก็คน = $\frac{419,150}{5} = 83,830$ คน

- ขณะนี้กรมกิจการผู้สูงอายุมี อพมส. จำนวน 44,112 คน (รวมสถิติปี 64 ล่วงหน้าด้วยแล้ว)

***** ดังนั้น ต้องสร้างอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอีก 39,718 คน ใช้เวลาดำเนินการอีก 11 ปี**

การขับเคลื่อนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ

มีวิทยากร ร่วมประสานภารกิจ เป็นพลังจิตอาสา มีคุณค่าในสังคม

พัฒนาศักยภาพ อพม.ให้มีความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ 3,800 คน

อพม. เป็นกลไกในการช่วยเหลือดูแล และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุในพื้นที่

ผู้สูงอายุได้รับการดูแล 57,000 คน

งบประมาณ

คุณสมบัติ

ค่าเป้าหมาย

➔ งบประมาณประจำปี 64 : 4,560,000 บาท

➔ จัดสรรลงจังหวัดครั้งเดียว : 60,000 บาท

- โอนจัดสรรเบิกแทนกันงวดที่ 1 จำนวน 47 จังหวัด เป็นเงิน 2,820,000 บาท (ไตรมาส 1-2) ได้แก่

1. เชียงราย	17. อุทัยธานี	33. สมุทรปราการ
2. เชียงใหม่	18. กระบี่	34. พระนครศรีอยุธยา
3. น่าน	19. ชุมพร	35. อ่างทอง
4. พะเยา	20. ตรัง	36. ปทุมธานี
5. เพชร	21. นครศรีธรรมราช	37. ชลบุรี
6. แม่ฮ่องสอน	22. นครราชสีมา	38. ฉะเชิงเทรา
7. ลำปาง	23. ปัตตานี	39. จันทบุรี
8. ลำพูน	24. พังงา	40. บุรีรัมย์
9. อุดรดิตถ์	25. พัทลุง	41. ศรีสะเกษ
10. ตาก	26. ภูเก็ต	42. ขอนแก่น
11. สุโขทัย	27. ระนอง	43. อุตรธานี
12. พิษณุโลก	28. สตูล	44. กาฬสินธุ์
13. เพชรบูรณ์	29. สงขลา	45. นครพนม
14. กำแพงเพชร	30. สุราษฎร์ธานี	46. ยโสธร
15. พิจิตร	31. ยะลา	47. อุบลราชธานี
16. นครสวรรค์	32. เพชรบุรี	

- โอนจัดสรรเบิกแทนกันงวดที่ 2 จำนวน 31 จังหวัด เป็นเงิน 1,860,000 บาท (ไตรมาส 3-4) ได้แก่

48. ตราด	65. ชัยภูมิ
49. ปราจีนบุรี	66. นครราชสีมา
50. ระยอง	67. บึงกาฬ
51. สระแก้ว	68. มหาสารคาม
52. ชัยนาท	69. มุกดาหาร
53. นครนายก	70. ร้อยเอ็ด
54. นครปฐม	71. เลย
55. นนทบุรี	72. สกลนคร
56. กาญจนบุรี	73. สุรินทร์
57. ประจวบคีรีขันธ์	74.หนองคาย
58. ราชบุรี	75. หนองบัวลำภู
59. สมุทรสาคร	76. อำนาจเจริญ
60. ลพบุรี	
61. สมุทรสงคราม	
62. สิงห์บุรี	
63. สุพรรณบุรี	
64. สระบุรี	

- 1.อายุ 18 ปี ขึ้นไป
- 2.อ่านออกเขียนได้
- 3.อยู่ในท้องถิ่นที่ปฏิบัติงาน ไม่น้อยกว่า 6 เดือน
4. มีจิตอาสา ซื่อสัตย์สุจริต
- 5.ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง

1. อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) จังหวัดละ 50 คน
2. มีแผนการดูแลผู้สูงอายุ จังหวัดละ 2 พื้นที่ (152 แห่ง)
3. อัตราส่วนการดูแลผู้สูงอายุ
 - 3.1 ติดสังคม/ติดบ้าน (1:15)
 - 3.2 ติดเตียง (1:5)

หลักสูตร

- 1.ความรู้ทั่วไปของผู้สูงอายุ
 - 2.การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
 - 3.ทักษะพื้นฐานในการดูแลผู้สูงอายุ
 - 4.ปฐมพยาบาลและส่งต่อ
 - 5.โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ
 - 6.ผู้ดูแลผู้สูงอายุ
- หมายเหตุ : สามารถพัฒนาทักษะในรูปแบบการเรียนออนไลน์ หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น 18 ชั่วโมง

การรายงานผล

- 1.รายงานผลการดำเนินงานตามแบบ อพมส.01 และ อพมส.02 หลังดำเนินการเสร็จ
2. รายงานผลแบบ อพมส.03 และแผนการดูแลผู้สูงอายุ ทุกวันที่ 30 ของทุกเดือน/สิ้นไตรมาสหลังดำเนินการโครงการเสร็จแล้ว

โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คุณสมบัติ

1. อายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป
2. มีภูมิลำเนาในท้องถิ่นไม่ต่ำกว่า 6 เดือน
3. มีจิตอาสา ซื่อสัตย์สุจริต
4. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพ อพม. ให้มีความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ
2. เพื่อสร้างกลไกเครือข่ายเฝ้าระวังและคุ้มครองผู้สูงอายุในพื้นที่

ปฏิทินการดำเนินงาน

ไตรมาส 1-2
พมจ. (เหนือ + ใต้+พิเศษ 16)
รวมทั้งสิ้น 47 จ.

ไตรมาส 3-4
พมจ. (กลาง + อีสาน)
รวม 31 จ.

ธ.ค.63 ม.ค.64 ม.ค. - มี.ค.64 ก.พ. - มี.ค.64 ก.พ. - พ.ค.64 มิ.ย.64 ทุกวันที่ 30 ของทุกเดือน

มี.ค.64 เม.ย.64 เม.ย. - มิ.ย.64 มิ.ย.64 มิ.ย. - ก.ค.64 ส.ค.64 ทุกวันที่ 30 ของทุกเดือน

กรมกิจการผู้สูงอายุจัดสรรงบประมาณให้ พมจ. 76 จ. ละ 60,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพ อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ)

ศพส./พมจ. คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ โดยพิจารณาพื้นที่ที่เป็น ศพอส./รร.ผส.
- พมจ. ละ 50 คน (2 พื้นที่)

ร่วมกับ อปท. จัดอบรมพัฒนาศักยภาพ อพม. ด้านการดูแลผู้สูงอายุ โดยใช้หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น จังหวัดละ 50 คน

ร่วมกับ อปท. และเครือข่ายจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุระดับพื้นที่

นิเทศ สนับสนุนกระบวนการดำเนินงานในพื้นที่ดำเนินการ

ศพส./พมจ. รายงานผลการดำเนินงานส่งมายังกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแบบ อพม.ส.01/02

อปท. รายงานผลการดำเนินงานส่งมายังกรมกิจการผู้สูงอายุ ตามแบบ อพม.ส.03

กระบวนการงานสำคัญ 7 ขั้นตอน

1. รับสมัคร อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ)
2. อบรมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร
3. สำรวจข้อมูลผู้สูงอายุ
4. ประชุมจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุ
5. ดำเนินการตามแผน
6. ติดตามประเมินผล
7. สรุปผลถอดบทเรียน

กระบวนการงาน อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ)

อัตราส่วนการดูแลผู้สูงอายุ (อพม. : ผู้สูงอายุ)

- ผู้สูงอายุติดสังคม + ติดบ้าน (1:1-15 คน)
- ผู้สูงอายุติดเตียง (1:5 คน)

พัฒนาศักยภาพ อพม. ให้มีความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ
3,800 คน

ผู้สูงอายุได้รับการดูแล
57,000 คน

การขับเคลื่อนอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ

มหาวิทยาลัย ร่วมประสานภารกิจ เป็นพลังจิตอาสา มีคุณค่าในสังคม

อพม. เป็นกลไกในการช่วยเหลือดูแล และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุในพื้นที่

พัฒนาศักยภาพ อพม.ให้มีความเชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ 3,800 คน

ผู้สูงอายุได้รับการดูแล 57,000 คน

จัดสรรงบประมาณให้ พมจ. 76 จังหวัด

งบประมาณประจำปี 64 : 4,560,000 บาท

จัดสรรลงจังหวัดครั้งเดียว : 60,000 บาท

- โอนจัดสรรเบิกแทนกันงวดที่ 1 จำนวน 47 จังหวัด เป็นเงิน 2,820,000 บาท (ไตรมาส 1-2) ได้แก่

1. เชียงราย	17. อุทัยธานี	33. สมุทรปราการ
2. เชียงใหม่	18. กระบี่	34. พระนครศรีอยุธยา
3. น่าน	19. ชุมพร	35. อ่างทอง
4. พะเยา	20. ตรัง	36. ปทุมธานี
5.แพร่	21. นครศรีธรรมราช	37. ชลบุรี
6. แม่ฮ่องสอน	22. นราธิวาส	38. ฉะเชิงเทรา
7. ลำปาง	23. ปัตตานี	39. จันทบุรี
8. ลำพูน	24. พังงา	40. บุรีรัมย์
9. อุดรดิตถ์	25. พัทลุง	41. ศรีสะเกษ
10. ตาก	26. ภูเก็ต	42. ขอนแก่น
11. สุโขทัย	27. ระนอง	43. อุดรธานี
12. พิษณุโลก	28. สตูล	44. กาลสินธุ์
13. เพชรบูรณ์	29. สงขลา	45. นครพนม
14. กำแพงเพชร	30. สุราษฎร์ธานี	46. ยโสธร
15. พิจิตร	31. ยะลา	47. อุบลราชธานี
16. นครสวรรค์	32. เพชรบุรี	

- โอนจัดสรรเบิกแทนกันงวดที่ 2 จำนวน 31 จังหวัด เป็นเงิน 1,860,000 บาท (ไตรมาส 3-4) ได้แก่

48. ตราด	65. ชัยภูมิ
49. ปราจีนบุรี	66. นครราชสีมา
50. ระยอง	67. บึงกาฬ
51. สระแก้ว	68. มหาสารคาม
52. ชัยนาท	69. มุกดาหาร
53. นครนายก	70. ร้อยเอ็ด
54. นครปฐม	71. เลย
55. นนทบุรี	72. สกลนคร
56. กาญจนบุรี	73. สุรินทร์
57. ประจวบคีรีขันธ์	74.หนองคาย
58. ราชบุรี	75. หนองบัวลำภู
59. สมุทรสาคร	76. อำนาจเจริญ
60. ลพบุรี	
61. สมุทรสงคราม	
62. สิงห์บุรี	
63. สุพรรณบุรี	
64. สระบุรี	

จัดสรรงบประมาณให้ ศพส. 12 แห่ง

งบประมาณ : 720,000 บาท

จัดสรรครั้งเดียว : 60,000 บาท

1. ศพส.บ้านธรรมปกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่	10. ศพส. จังหวัดภูเก็ต
2. ศพส. จังหวัดลำปาง	11. ศพส.บ้านทักษิณ จังหวัดยะลา
3. ศพส. จังหวัดนครพนม	12. ศพส.จังหวัดสงขลา
4. ศพส. จังหวัดขอนแก่น	
5. ศพส. บ้านบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์	
6. ศพส. บ้านบางแค	
7. ศพส. วาสนะเวศม์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
8. ศพส. จังหวัดปทุมธานี	
9. ศพส. บ้านบางละมุง จังหวัดชลบุรี	

***เพื่อสนับสนุน การดูแลผู้สูงอายุ ในสถานสงเคราะห์ เป็นหลัก

สนับสนุน งบประมาณ. ให้ อพม.กทม.

งบประมาณ : 800,000 บาท

สนับสนุนการยกระดับพัฒนาศักยภาพ อพม. ให้เป็น อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) ด้วยมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุขั้น เบื้องต้น จำนวน 18 ชั่วโมง จำนวน 2 รุ่น รุ่นละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 200 คน

แนวทางการบริหารความเสี่ยงในการขับเคลื่อนงาน อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) ในสถานการณ์แพร่ระบาดใหม่ (โควิด -19)

1

ทบทวนแนวทางการปฏิบัติงาน

2

วางแผนจัดการวิกฤตอย่างต่อเนื่อง

3

ประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบ

4

ระบุความเสี่ยงที่นำไปสู่การไม่บรรลุเป้าหมาย

5

สร้างการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และ Monitoring

6

ใช้กระบวนการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาผลลัพธ์ที่เป็นไปได้

7

อย่ามองข้ามความเสี่ยงด้านอื่น

กลยุทธ์

1

ช่วงระบอบโควิดฯ ปรับรูปแบบการฝึกอบรมเป็นออนไลน์ ขยายกลุ่มเป้าหมาย เกิดการประหยัดต่อขนาด

2

ส่งคู่มือ เครื่องมือมาใกล้ขีด เป็นอัครวินผู้ดูแลเชิงช่างอาสาสมัคร

แผนการดำเนินงาน ไตรมาส 2 (ม.ค. – มี.ค.64)

กิจกรรม	บาท
1. ผลิตเอกสารแนวทางการพัฒนาศักยภาพ อพม. ด้วย e-learning หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น 18 ชม. แก่ ศพส. และ พมจ. ทุกจังหวัด	30,000.- ใช้เงิน กิจกรรมหลัก
2. จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการฯ	32,000.-
3. พัฒนาศักยภาพ อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) ใน กทม. ด้วยรูปแบบการอบรมผ่านช่องทางออนไลน์	64,177.-
4. จ้างผู้ช่วยประสานงานโครงการฯ 2 คน	81,000.-
รวมเป็นเงิน	207,177.-

แผนการดำเนินงาน ไตรมาส 3 – 4 (2,049,400 บ.)

1. ลงพื้นที่ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน อพม. 4 ภาค
2. เสริมสร้างการเป็นวิทยากรกระบวนการให้แก่ อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) ระดับภูมิภาค
3. ประชุมถอดบทเรียนการดำเนินงาน อพม.ส.
4. จัดงานมอบเกียรติบัตรแก่ อปท. ที่เข้าร่วมเป็นพื้นที่ดำเนินการ อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) และมอบเข็มเชิดชูเกียรติ อพม. (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) ดีเด่น ทั้ง 76 จังหวัด 152 พื้นที่